

DOKUMENTACE ZÁVĚREČNÉ PRÁCE

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ
BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

FAKULTA VÝTVARNÝCH UMĚNÍ
FACULTY OF FINE ARTS

ATELIÉR TĚLOVÉHO DESIGNU
BODY DESIGN STUDIO

SEXSHOP
SEXSHOP

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE
BACHELOR'S THESIS

AUTORKA PRÁCE
AUTHOR

Ekaterina Trokhina

VEDOUCÍ PRÁCE
SUPERVISOR

doc. Mgr.A. Lenka Klodová, Ph.D.

BRNO 2023

OBSAH DOKUMENTACE:

TEXTOVÁ ČÁST	s. 4 - 8
OBRAZOVÁ ČÁST	s. 9 - 11
SLOVNÍK POJMŮ	s. 12 - 12
POUŽITÁ LITERATURA	s. 13 - 13

TEXTOVÁ ČÁST

ABSTRAKT

Naše společnost se potýká s nedostatkem sexuálního vzdělávání, což má dopady na psychické i fyzické zdraví a vztahy obecně. V této práci přicházím s řešením v podobě putovní galerie, Sexshop nomad gallery, která si klade za cíl rozbít neuvědomované patriarchální modely sexuality, které přejímáme například z mainstreamové pornografie. Danou problematiku – a posléze další témata lidské sexuality – prozkoumáme z pozic umění i společné reflexe, abychom vytvořili prostor pro komunikaci o tématech, která ve společnosti chybí, v místech, kam se institucionalizovaná sexuální osvěta nedostává.

Our society is dealing with inadequacy of sexual counselling, resulting into relationship problems and variety of mental and physical damage. In this work I'm presenting a solution in the form of a mobile gallery, Sexshop nomad gallery, with a mission to destroy of patriarchal models of sexual behavior, which we often hold unknowingly. Many of those damaging models come from mainstream pornography, which we will tackle by means of art and discussion. We intend to bring conversation on this topic – and more to come – into places overlooked by current institutionalized sexual education.

Na sobě jakožto ženě, která určité normy nedodrží, vnímám negativní následky patriarchální společnosti mimo jiné v podobě dvojího metru v oblasti sexuálního života. “Pokud má například heterosexuální žena občasný sex bez závazku spíše než v dlouhodobém vztahu, až tolik přes prsty se na ni nikdo nedívá. Pokud však začne za sex platit nebo se u něj natáčet, okolí ji přijímá čím dál méně.”¹ Omezení příležitostí pro ženy a jiné marginalizované skupiny je tím hlubší, čím více se osoba normám vymyká.

Přes všudypřítomnost sexuálních motivů v obrazech, mezi nimiž se pohybujeme, žijeme ve společnosti, která sexualitu tabuizuje. Není běžné, abych v rámci vzájemného poznávání se někomu řekla, že za jedno ze svých povolání považuji sexwork a bylo by to akceptovatelné, například jako kdyby šlo o vaření. Pakliže přijmeme skutečnost, že recepty je potřeba sdílet a že člověka neosvítí sexuálně uvědomělý duch sám od sebe, jak konat osvětu ve společenském klimatu, které témata intimity a sexuálního zdraví potlačuje?

Když o něčem nemluvíme, snadno pak v dané oblasti podléháme mýtům. Patriarchální společnost například zneviditelňuje menstruaci, aby ženy pro mužský komfort a pohled působily líbivě a čistě. Ve chvíli, kdy společnost tento fyziologický jev označuje za “ženskou” věc, a před ní muži zavírají oči, můžeme se pak doslechnout takové perly, jako že je sex během menstruace zakázán nebo že není zdravý, byť právě sex a případný orgasmus může naopak ulevit silným menstruačním křečím.² Pakliže už na sex při menstruaci dojde, existuje přesvědčení, že se není třeba chránit, jako by jedinou funkcí ochrany bylo bránit početí - sexuální choroby a možnost jejich přenosu i orálním stykem jsou totiž v patriarchální společnosti taktéž tabu.

1

BARKER, Meg-John. *Přepisovat pravidla*, s. 133

2

skutečnost obecně známá, ale <https://menstrubation.com/>

Nic proti nechráněnému sexu, ale musí být dohodnutý. Ve své každodennosti se ovšem potkávám s nedostatkem či až přímo neexistencí povědomí o konsentu, což může vyústit do opakovaného překračování nevyjasněných hranic, které si neumíme ani nastavit, a to vše může vést až k psychické újmě. Vzhledem k výše zmíněné obtížnosti nastavování verbálního konsentu je již úplnou utopií očekávat, že naše protějšky dokážou vnímat hranice vyjadřované neverbálně. Svým způsobem už jsem jako žena zvyklá, že muži běžně (#notallmen) projevují svůj zájem invazivně: cat-callingem či nevyžádanými dotyky. V sexu se pak takový přístup projevuje předem neodsouhlasenými agresivnějšími praktikami a nekonsensuálním násilím. Takové chování je podporováno nastavením patriarchální společnosti, ve které podle Florence Given: „We don't empower women to feel that they're able to reject sexual advances. Rape culture is maintained because we fear the consequences of simply saying „no“ in the first place.“³

V nejasném poli navazování vztahů, často rozmlženém návykovými látkami, jako bychom mluvily různými jazyky a neměly společný slovník.⁴

Člověk je tvorem sociálním a učí se napodobováním a z příkladů chování, které vidí kolem sebe a statistiky naznačují, že bez citlivé sexuální výchovy/osvěty získává naše společnost především z porna nezdravé představy o sexualitě. Porno na nás sice už nečihá ve výlohách trafik, nicméně jeho konzumace se s příchodem internetu stále zvyšuje. Pornoprůmysl a některé z jeho negativních dopadů (např. sex trafficking, závislosti, zneužívání nezletilých) ovšem stále nejsou součástí aktuálního společenského diskurzu na stejné úrovni jako třeba války nebo státní rozpočty.

Jako kulturní kritik Mark Fisher analyzoval hudební krajinu, aby popsal naladění společnosti, můžeme se dívat na pornografii jako prostor, kde se manifestují její dominantní touhy. V mainstreamové pornografii je častá mužská dominance a agresivní asertivita, což jsou charakterové vlastnosti v patriarchální společnosti u mužů podporované. Zastaralé genderové stereotypy vykreslují mužskou populaci jako schopnou jen omezeného spektra emocí, povětšinou spojené s výše popsanými tendencemi k dominanci: vidíme tedy často zobrazovanou sílu, odvahu, vůdcovství, čest, soutěživost, bezohlednost a schopnost tzv. se ovládat. Ta často znamená kulturně vštěpenou schopnost potlačovat své autentické emoční, somatické i mentální, prožitky a potřeby, případně prožívat plně jen ty z nich, které odpovídají stereotypu. Pod tlakem toxické maskulinity je role citů, péče, prožitků a širokého spektra sexuální touhy v porno bagatelizována nebo je přisuzována pouze ženám.

I'm not against pornography – jsem pro queer a feministické férove porno.

Ačkoli většinou chápeme, že pornografie nepředstavuje reálný život, činí reálnými touhy, které vyvolává (a na nichž se můžeme stát závislými). Cílovými konzumenty většiny mainstreamového porna jsou CHWM⁵ (kteří jsou chápáni jako společenská „norma“) a jeho středobodem je penetrace, meat shot a cum shot, což nejen že upozaduje další formy projevu sexuality, ale taky posouvá vnímání intimity, ignoruje důležitost konsentu a sblížení.

3

GIVEN, Florence. *Women don't owe you pretty*, s. 52

4

Tady a v některých dalších odstavcích používám záměrně generické femininum, což je manifestace genderové korektnosti, vycházející z přechýlené varianty ustálených norem českého pravopisu.

5

cis hetero white men

Zobrazování standardizované krásy a touhy⁶ vede k objektifikaci žen, což se následně propisuje do jejich dehonestace v celé společnosti postavené na genderových nerovnostech. Z pojetí normálního jsou pak vylučovány základní potřeby nejen žen, ale také všech dalších lidí, které svou estetikou a sexuálním jednáním neodpovídají normám CHWM. Tím dochází k jejich dehumanizaci, což na příkladě výše zmíněné menstruaci projevuje v aspektech jako znevažování menstruačních bolestí, stud za přirozené tělesné funkce, menstruační chudoba a další.

Na straně jedné se nacházíme v obklopení všudypřítomných a nereflektovaných obrazů nerozporované sexuální ekologii, na straně druhé jsou tato témata tabu. Tento rozpor pak vytváří celospolečenský problém. Jako jedno z řešení tohoto problému vnímám demontáž patriarchálního systému k vytvoření rovnoprávnější a spravedlivější společnosti. Věřím, že imaginativnější a citlivější uvažování nabourává pojetí normálního, rozšiřuje prostor pro objevování svojí i sdílené rozkoše a může vyvázat jedince z rolí, které jim byly patriarchátem vnuceny.

V rámci této změny chci působit v alternativním systému učení/vzájemného vzdělávání se⁷, který bude rozbíjet patriarchální modely a povede k svobodnému, informovanému a bezpečnému prožívání sexuality. K této demontáži mohou přispět zprostředkováváním komunikace poukazující na problémy společnosti s ambicí nadále posouvat sexplicitní umění a význam sexuální osvěty a vzdělávání z periferie zájmu společnosti směrem k jeho přijetí jako plnohodnotné a nezbytné součásti kultury a vzdělanosti. Pomocí vzájemné komunikace v této oblasti (s důrazem na prožívání a péči o sebe i o druhé) se můžeme učit a kultivovat dovednosti stejně jako v jiných esenciálních sférách žití a osvobodit tak sexualitu od vynuceného setrvávání v kategorii 'nemorální' a 'mládeži nepřístupno'.

Mým cílem jako umělkyně je najít průsečík kritiky společnosti s oblastmi, kterým se v osobní rovině věnuji. Umění svým volným polem působnosti je mým prostředkem interakce se společností a jazykem komunikace v intersekcích minoritních identit. Taktéž je pro mě nezanedbatelným nástrojem společenské změny, ke které se snažím přispět, protože umožňuje sdílet širokou škálu emocí a zkušeností. Vzájemné učení se a předávání vědomostí je důležité pro družení se a posílení hlasu menšin ve společenských strukturách i mimo rámec vzpoury vůči patriarchátu. V kombinaci výstav a doprovodného programu vytvářím prostory pro sdílení různých perspektiv, setkávání a propojování se s ostatními, chci zprostředkovávat dialog mezi těmi, které se jinak neseťkávají a rozvíjet jej v duchu empatie, porozumění, vzájemné solidarity. Vtažením do sexuální zkušenosti prostřednictvím umění a její reflexí při doprovodném programu můžeme kultivovat "multiplicitu individuálního výrazu a jednotu kolektivní vůle"⁸ pro kritický a otevřený přístup ke vzdělávání.

6

Touha nemůže být jednoduše nekriticky naturalizovaná ve společnosti, která je nerovná. Stejně tak souhlas k účasti na těchto politikách nemůže být úplný, pokud nemají všechny a všichni přístup k autonomii a tudíž i k informovanému souhlasu. Viz SILON, Tereza. „Yes. Yes! That pleases me.“ Autonomie, intimita a politiky žadanosti v širších kontextech. *Intersekcionalita: sborník textů z online feministické konference*, s. 41

7

v oblasti vzdělávání najdeme mnoho příkladů využití umění, například:
https://cs.wikipedia.org/wiki/Black_Mountain_College

8

ZÁLEŠÁK, Jan. *Umění spolupráce*, s. 130

Pornografie a její vliv je jednou z oblastí, kterým se chci v rámci projektu věnovat. Povědomí o vlivu pornografie je třeba přinášet do různých aspektů každodennosti. Měli bychom ji vnímat jak ve vší její krutosti (závislost mladistvých, incel, rapeculture atd.), tak i v její rozmanitosti poznání rozkoší napříč genderem a orientací (feministické, crip, queer, sociální porno⁹). Představuji si alternativní síť vzájemného poznávání, inspirace a vzájemné motivace a na základě této představy vytvářím platformu pro netoxickou komunikaci na poli seexplicitního umění a sexu.

Přes veškerou uvedenou kritiku vnímám i dosavadní pozitivní přínos umění v oblasti zviditelňování sexuality: například výzkumy a akademická praxe Lindy Williams a její vliv na kritické myšlení o pornografii a nové směry studia a výuky. Pornoprůmysl se posouvá k férovosti a rozmanitosti, což má kořeny ve 'zlaté éře' pornografické produkce, pozitivně přijímané ve filmovém mainstreamu. Emancipace pornografie od male gaze je zřejmá od průkopnic Femme production k socialporn platformám. Alternativní přístup k otevření dialogu o sexualite vidím také na výstavě pro studující středních škol "Udělej si to po svém", která témata sexuality přibližuje ve spolupráce umělců a neziskových organizací.

Ve své praxi čerpám z nekončící inspirace počínající Kurzem pornostudií od Lenky Klodové, přes umění Annie Sprinkle až po některá díla současného umění.

Značně mě ovlivnila skupina Club 90, první skupina na podporu pornohvězd na světě, ve které se vyvinul komplexní vztah filmového průmyslu pro dospělé s feministickým hnutím. Její tvůrkyně přemýšlely o tehdejší pornografické sféře jako o komunitě a přes publikace pro dospělé, pornoherectví a produkci se postupně přesunuly k práci na poli umění, vzdělávání a reformaci role ženy ve společnosti. Zmínit mohu například Candidu Royalle, která v roce 1984 založila průkopnické studio Femme Productions, kde byla pornoprodukce soustředěna na ženy a znázorňovala sexualitu očima žen.

Další ze zakladatelek Clubu 90 byla Annie Sprinkle, která po cestě od pornohvězdy k doktorátu ve studiích lidské sexuality přišla s konceptem eko-sexuality. Její role v sexuálně pozitivním feminizmu a díla o rozmanitosti sexuality mě inspirovaly k vlastnímu vyjádření v uměleckém prostředí, zkoumání různých médií a nacházení vlastního jazyka a role v sexualně pozitivní společnosti. Její tvorba mne podnítila k hledání způsobu spolupráce kdy bychom mohly společně vymyslet a vynalezat novou budoucnost pornografii.

Revoluční náboj mým úvahám přidává kolektiv Guerrilla Girls, skupina feministických umělekyní známá svým aktivismem, která využívá umění k boji proti genderovým a rasovým nerovnostem. Zabývá se světem umění ovládaným muži a objektivizací žen v umění patriarchy, přičemž často používají provokativní snímky a statistiky, aby upozornily na aktuální problémy.

Z institucí mohu uvést Leslie-Lohman Museum of Art, takzvaný domov pro LGBTQIA+ umění, učení, aktivismus a katalyzátor diskurzu o umění a queerness. Je to dynamický a bezpečný prostor, kde se komunita LGBTQIA+ a její spojenci zapojují do smysluplných a autentických uměleckých zážitků, které posílují a podporují budování komunity. Prostřednictvím výstav, veřejných programů, publikací, svých sbírek a knihovny muzeum zkoumá vzájemný vztah umění a sociální spravedlnosti způsoby, které podněcují k zamyšlení a dialogu.

Sexshop nomad gallery je součástí většího projektu, na kterém spolupracuji s kolegy z jiných institucí. Sdílím tu naši vizi, která ve své podstatě souzní s širším záměrem mé bakalářské práce.

Detabuizujeme a vzděláváme. Budujeme alternativu vůči mainstreamové prezentaci sexuality. Skrze zkoumání a osvobození sexuality rozpouštíme cisheteronormativní struktury. S jednoduchostí, udržitelností, hebkostí a hravostí vytváříme inkluzivní komunitu, kde jsou vztahy založené na respektu a zvědavosti, odvaze a odpovědnosti.

Díličím a konkrétním cílem není dílo jako komodita, nýbrž vytvořit výše zmíněnou platformu (nomad gallery) pro spolupráci a sdružování kolektivů a jednotlivců ve snaze o společenskou změnu prostřednictvím imaginativnějšího přístupu ke kombinaci sexplicitního umění a sexuálního vzdělání. Spíše než o prezentaci konkrétního názoru jde o vytváření prostoru pro vzájemné učení, vzrušení mysli a směřování k formování názoru vlastního.

Provoz galerie je založen na pop-up výstavách napříč vytyčenými tématy, místy a sociálními skupinami. Spolupráce je navazovaná pomocí open callů na konkrétní témata, prvním z nich je 'Being a pornographer now', kde s vybranými tvůrci a autory doprovodného programu nahlédneme do komplexity a mnohostrannosti problému obklopující současnou pornografii, jako je složitost společenských změn, cenzura, konsent, rozmanitost sexuality a genderu.

Vzájemné učení se se váže k pojmům jako jsou spolupráce a síťování, které jsou základními stavebními kameny této práce. Za dobu svého působení v sociálních kolektivech a učení se o umění spolupráce se mé jednání posunulo od priority individuálního prospěchu k zájmu o blaho komunit, potažmo celé společnosti. Transformace hodnot a způsobu uvažování o sobě jako o tvůrkyni a o ustalených normách sebe prezentace mě přivedla ke zkoumání svých vyjadřovacích prostředků. Za své hlavní médium v této práci považuji komunikaci a vytváření nástrojů pro její plynulost a návaznost.

Vnímám problematičnost své roli v předpokládaném kurátorství, nejde však jen o něj. Na vývoji projektu se spolupodílím s ostatními, jak se spoluzakladateli výše zmíněného většího projektu, tak s umělci a tvůrkyněmi doprovodného programu, se záměrem rozpouštět umělecké ego, které je příznačné pro umění patriarchy. Zakládám si na důvěrném sdílení a vzájemné podpoře, příznačné naopak pro feminismus a queer/ sisterhood.

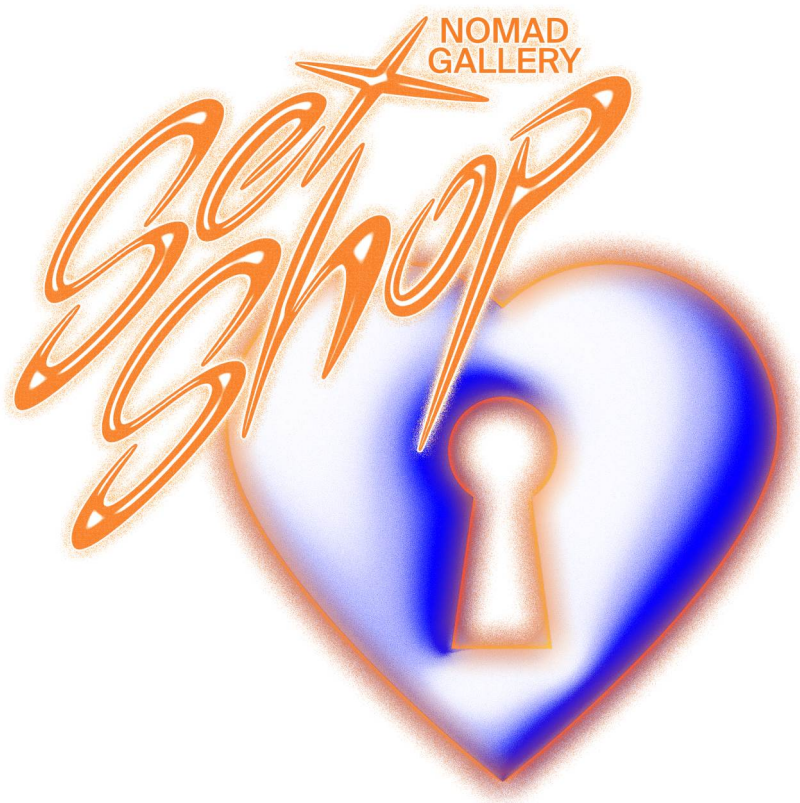
Estetika a vyzývavost Sexshop nomad gallery a provokativní uchopení sexshopu jako místa sexuálního vzdělání a poznání svých potřeb slouží jako nástroj reappropriace a výzvy převzít moc nad svým tělem a sexualitou. Tato provokace zpochybňuje normy galerijního prostoru a prostoru pro vzdělání a inspiruje k jejich novému promyšlení. Nomádství předpokládá toulání se napříč tématy, skupinami a místy a rozprašování se do veřejného prostoru.

Závěr

Mojí odpovědí na vnímané nedostatky sexuálního vzdělávání je koncept putovních výstav a vytváření prostoru, ve kterém se budeme moci vzdělávat navzájem. Doufáme, že vytvořené výstavy nejen pomohou lidem cítit se dobře ve své tělesnosti a sexualitě, ale také přispějí k

širšímu společenskému diskurzu a naše mise, kde jde citlivý a imaginativní přístup umění ruku v ruce s objektivitou vědy, se stane součástí multidisciplinárního rozhovoru.

obrazová část

OPEN CALL BEING A PORNO- GRAPHER NOW

KDO JSME?

SEXSHOP NOMAD GALLERY SE ZAMĚŘUJE NA TVORBU ZKOUMAJÍCÍ PODOBY LIDSKÉ SEXUALITY. VĚŘÍME, ŽE UMĚNÍ MÁ TU MOC PODNĚCOVAT DEBATU O DŮLEŽITÝCH TÉMATECH SEXU A SEXUALITY A CHCEME VYTVÁŘET RESPEKTUJÍCÍ PROSTOR, KDE JSOU MOŽNÉ A VÍTANÉ OTEVŘENÉ, ODPOVĚDNÉ A ODVÁŽNÉ INTERAKCE.

POP-UP VÝSTAVY PŘEDSTAVÍ ŠIROKÉ SPEKTRUM UMĚLKYNĚ*UMĚLCŮ PRACUJÍCÍCH S RŮZNORODÝMI MÉDII. NABÍDNEME TAKÉ WORKSHOPY A DISKUZE VZTAHUJÍCÍ SE K TÉMATŮM VZDĚLÁVÁNÍ V OBLASTI SEXUALITY, KONSENTU A SEXUÁLNÍHO ZDRAVÍ.

SKRZ UMĚNÍ CHCEME MĚNIT NARATIVY A PŘÍSTUPY KE VZDĚLÁVÁNÍ V OBLASTI SEXU A SEXUALITY A PODPŮRIT ZVÍDAVOST NÁS VŠECH PŘI OBJEVOVÁNÍ RŮZNÝCH JEJÍCH ASPEKTŮ. CHCEME ZPOCHYBNIT*NABOURAT*POSUNOUT ZAŽITÉ PŘEDSTAVY O TOM, CO JE CHÁPÁNO JAKO TABU A EXPLICITNÍ. CHCEME UKÁZAT SÍLU A KOMPLEXITU LIDSKÉ SEXUALITY A HLEDAT CESTY K UZNÁNÍ VŠECH JEJÍCH PODOB.

OPEN CALL

BEING
A PORNO-
GRAPHER
NOW

CO HLEDÁME?

SEXSHOP NOMAD GALLERY HLEDÁ NOVÉ A EXISTUJÍCÍ UMĚLECKÉ A VZDĚLÁVACÍ PROJEKTY ZAMĚŘENÉ NA SEX, SEXUALITU, INTIMITU A VZDĚLÁVÁNÍ V TĚCHTO TÉMATECH. VYBRANÝM TVŮRČŮM*KYNÍM NÁSLEDNĚ NABÍDNEME SPOLUPRÁCI.

KDO SE MŮŽE PŘIHLÁSIT?

JAKÉKOLIV USKUPENÍ, UMĚLECKÉ TĚLESO NEBO ORGANIZACE. KDOKOLIV, KDO CHCE BÝT SOUČÁSTÍ NOVĚ VZNIKAJÍCÍHO PROVOKATIVNÍHO A DETABUIZAČNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROJEKTU. POJĎME SPOLEČNĚ ROZPOUŠTĚT CISHETERO-NORMATIVNÍ STRUKTURY A ODHALOVAT NEOSVĚTLENÁ ZÁKOUTÍ SEXU A UMĚNÍ.

CELEBRATE THE POWER
AND COMPLEXITY
OF HUMAN SEXUALITY
IN ALL ITS FORMS!

OPEN CALL

BEING
A PORNO-
GRAPHER
NOW

JAK SE PŘIHLÁSIT?

PŘIHLAŠOVÁNÍ PROBÍHÁ PŘES FORMULÁŘ GOOGLE (ODKAZ V BIU), BUĎ ČESKY NEBO ANGLICKY, A MĚLO BY OBSAHOVAT POPIS VAŠEHO NÁPADU, DÍLA ANEBU PROJEKTU.

KE KAŽDÉ Z NÁSLEDUJÍCÍCH VÝSTAV BUDE VYPŠÁN VLASTNÍ OPEN CALL NA SPECIFICKÉ TÉMA, PROTO PROSÍME ZVAŽTE DOBŘE, SE KTERÝM TÉMATEM VAŠE PRÁCE NEJVÍC SOUZNÍ. VYBÍREJTE TAKOVÉ PRÁCE A DÍLA, KTERÉ NEJLÉPE VYSTIHUJÍ POVAHU VAŠÍ TVORBY.

DON'T BE AFRAID
TO ASK AND GET IN TOUCH
WITH THE ORGANIZERS!

OPEN CALL

BEING
A PORNO-
GRAPHER
NOW

KDY?

PRVNÍ VÝSTAVA PROBĚHNE V BRNĚNSKÉ
GALERII ZAAZRAK / DORNYCH
V ČERVNU 2023.

COLLABORATION
IN SEX RELATED PROJECT
IS COOL!

SLOVNÍK POJMŮ

Meat shot - Detailní záběr na genitálie jednoho nebo více účinkujících.

Cum shot - scéna zobrazení lidské ejakulace, zejména na jinou osobu.

CHWM - cis hetero white male.

Social porn - stránky a sociální platformy, na které sami uživatelé nahrávají pornografický obsah vlastní produkce

social porn platformy

<https://sharesome.com> The first free adult social network

<https://makelovenotporn.tv/> user-generated, human-curated social sex platform

<https://fetlife.com/> social network for the BDSM, fetish & kinky community

<https://steemit.com> social media and decentralized application based on they own

cryptocurrency

MojoFire is the micro-blogging and media sharing platform that doesn't censor its audience

Sexplicit art - umění obsahující neskrývaně sexuálně explicitní obsah

Incel - involuntary celibacy, doslova nedobrovolný celibát. Označují se takto muži, kteří nejsou dlouhodobě schopni navázat romantický a milostný vztah se ženou, v důsledku této frustrace pak ženy nenávidí.

Rape culture - nastavení společnosti, ve které je sexuální násilí a znásilnění normalizováno, tolerováno a omlouváno, jsou posilovány genderové stereotypy a biologický esencialismus

Crip - související s disability identitou, užíván disability komunitou jako způsob popisu jejich zkušenosti.

Male gaze - způsob zpodobňování ženských postav (zejména ve výtvarném umění, literatuře, pop-kulture) optikou mužského (heterosexuálního) pohledu, kdy je hlavní funkcí ženy především existence jako sexuálního objektu pro muže a jeho sexuální potřeby.

POUŽITÁ LITERATURA

BARKER, Meg-John. *Přepisovat pravidla. Antiprůvodce láskou, sexem a vztahy*. Brno: Nevim, 2022. ISBN 978-80-908019-3-6

GIVEN, Florence. *Women don't owe you pretty*. Kansas City: Andrews McMeel Publishing, 2021. ISBN 978-1524857561

SILON, Tereza. „Yes. Yes! That pleases me.“ Autonomie, intimita a politiky žádání v širších kontextech. *Intersekcionalita: sborník textů z online feministické konference*. Brno: Nadace Rosy Luxemburgové, 2021. s. 41-44

ZÁLEŠÁK, Jan. *Umění spolupráce*. Praha: Akademie výtvarných umění v Praze, Vědecko-výzkumné pracoviště, 2011. Edice VVP AVU. ISBN 978-80-210-5707-4.